

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. ☎ 92/502-100, fax: 92/311-474
E-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése
2015. április 14-i ülésére

Tárgy:

Köztéri alkotások elhelyezése

Előterjesztő:

Balaicz Zoltán polgármester

Készítette:

Humánigazgatási Osztály
Horváth Gábor közművelődési szakreferens

Tárgyalta:

Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság
Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság

Egyeztetve:

Főépítészeti Osztály
Bertók Sándor főépítész

A közgyűlésre meghívást kap:

-

Törvényességi, tartalmi és formai szempontból ellenőrizte:

Önkormányzati Osztály

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Közgazdasági Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

Zalaegerszeg Város az Önkormányzat városszépítő tevékenységének köszönhetően időről időre új köztéri műalkotással gyarapodik. 2015-ben Farkas Ferenc Zalai nemes alakját avattuk fel, idén pedig két új alkotás elhelyezésére nyílik lehetőség. Terveink szerint Farkas Ferenc szobrászművésznünk „Fiatalok” nevű alkotása a Deák teret fogja díszíteni, míg Szabolcs Péter Munkácsy-díjas szobrászművésznünk „Sakkozók” nevű alkotásával a Dísz teret szeretnénk gazdagítani.

I.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-ben pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alaphoz (a továbbiakban: NKA) köztéri alkotás elhelyezésére. A pályázat keretében három alkotóművész egy már meglévő tervével lehetett pályázni. A pályaműveket elbíráló kollégium Farkas Ferenc szobrászművész Zalaegerszeg történelmi belvárosában, a Deák téren felállítandó Fiatalok nevű alkotását tartotta megvalósításra érdemesnek, amelyhez 6.860e Ft támogatást biztosított. A fennmaradó 2.940e Ft-ot Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata önrészként vállalta biztosítani. Az önkormányzat és az NKA a támogatási szerződést kötött, amelynek alapján a támogatási összeget az NKA az önkormányzat számára átutalta. A szobor megvalósításához szükséges előirányzat Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének a 2016. évi költségvetésről szóló 2/2016. (II.12.) önkormányzati rendelete 6/a. sz. "Fiatalok" című köztéri alkotás megvalósítása alcím alatt rendelkezésre áll.

Műleírás:

A szoborcsoport elhelyezésére Zalaegerszeg megújuló történelmi központját választottuk. Az alkotás az egykori kisváros központját alkotó 18. századi nagytemplom, az ugyancsak 18. századi barokk megyeháza és a sóház műemléki épülete, és az előtte kialakult Deák Ferenc tér, valamint a tőle nyugatra lévő Piac tér települési szövetébe, illetve a Deák tér most elkészült déli térfala elé kerülne felállításra. A helyszín a történelmi intézményi tér (Deák tér) és a kereskedelmi tér (Piac tér) közötti átmeneti szakaszát képezi, így egyik térnél sem válik fő domináns elemmé, nem rivalizál a Deák tér központi, magas talapzatra épített Deák Ferenc teljes alakos szobrával. A helyszín már az új térfal kialakítását megelőzően a tér részeként kialakított, burkolt és parkosított, növényzettel fedett gyalogos terület, mely az épületek elhelyezését követően vált befejezetté, lakhatóvá. A két tér átmeneti szakasza így a különböző funkciók találkozása, a tereken kívül és mégis a terekhez tartozó nyugalmi zóna. Az új épület földszintjén a városi szolgáltató cégek ügyfélszolgálati irodája került elhelyezésre, melynek bejárata közelében a meglévő térburkolaton, a talapzat kiemelése nélkül javasoljuk elhelyezni a szoborcsoportot. A helyszín tér felőli oldalán, az épülettel szembeni fák alatti padok, pihenő és találkahelyek képezik a szobor északi oldali környezetét. A szoborcsoporttal így a terület egy mikro zónája alakulhat ki.

A tervezett szoborcsoport két fiatalot ábrázol, és kettejük spontán találkozását örökíti meg. Zalaegerszeg sokat hivatkozik fiataljaira, büszke rájuk, a plasztika szeretne egy találkozási pontot indukálni. A fentebb említett helyszín nemrég nyerte el jelenlegi formáját, ennek egy meghatározó épülete elé kerülne a szándékosan "két nézetre" komponált kétfigurás szobor. A figurák mérete 175-180 cm, realiztikusan megformált alakjuk, részletgazdag mintázásmóddal kerül szemmagasságba, a járósintre. A kompozíció anyaga öntött bronz, viaszveszejtéses eljárással készül, mely érzékeny, kifinomult felületet biztosít a kivitelezett munkának.

Tekintettel arra, hogy az NKA Képzőművészet Kollégiuma szakvélemény kiadására jogosult és a pályázatot anyagi és szakmai szempontból támogatta, illetve a szobor felállítását érdemesnek találta, így mellőztük a szakvélemény bekérését.

II.

Zalaegerszegen nagy hagyománya van a sakkjátéknak. Az ötvenes években Bástya néven működött sakkegyesület, majd a ZTE és a Zalaegerszegi Építők jelentették az országos csapatbajnoki rendszerbe is bekapcsolódó minőségi sakkozást. A két egyesület a későbbiekben fuzionált és a ZTE sakkozói 1972-től a sakkszakosztály 1986. decemberi megszüntetéséig a Magyar Bajnokság legfelső osztályában játszottak váltakozó sikerrel.

1987. február 1-én alakult meg a Zalaegerszegi Csuti Antal SK, felvéve a legendás, sakktanító nevét.

A város szerte és nem csak a sakkozók között nagy tiszteletnek örvendő Csuti Bácsi minden energiáját és idejét a sakkozó gyerekeknek szentelte.

Számtalan tanítványa közül nemzetközi minősítést, sőt egyesek olimpiai arany- illetve ezüstérmét is szereztek. Városunk díszpolgárának Portisch Lajosnak a neve is összefonódik a zalaegerszegi sakk történetével. A Nemzet Sportolója címmel kitüntetett kilencszeres magyar bajnok, nemzetközi nagymester, sakkolimpiai bajnok, csapatban sakkvilágbajnokságon ezüstérmét, Európa-bajnokságon ezüst- és bronzérmét szerzett.

Szabolcs Péter Munkácsy-díjas szobrászművész Sakkozók című alkotása egyrészt emléket állít legendás versenyzőinknek, elért eredményeiknek, illetve a nagy tanítók érdemeinek, emellett szimbolizálni kívánja Zalaegerszeg régre visszanyúló elhivatottságát a sakkjáték iránt.

A szobor a Dísz tér Észak-nyugati részén (térképen X-szel jelölve) kerülne elhelyezésre, amely évtizedek óta különböző generációk találkozási helye, sőt népszerű sakkozási terület, alkalmanként száztáblás sakkversenyek helyszíne.

A szobor bekerülési költsége 15.240e Ft, melynek előirányzata Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének a 2016. évi költségvetéséről szóló 2/2016. (II.12.) önkormányzati rendelete 6/a. sz. " A "Sakkozók" c. szobor" című köztéri alkotás megvalósítása alcím alatt rendelkezésre áll.

Műleírás:

A két alakos szoborcsoport Európában már évtizede, nálunk csak néhány éve megszokott „zsánerszobrok” sorába tartozik.

A kompozícióban a két sakkozó alak közül az egyikük állva gondolkodik, a másik éppen lépni készül egy figurával.

A nagyméretű fekete gránit asztalon két sakktábla található, az egyik része a szobornak, bronz figurákkal, a másik táblán viszont bárki játszhat.

A szoborcsoport a Dísz téren kerülne elhelyezésre, amely még vonzóbbá teszi a teret, lehetőséget kínálva a fotózásra, pihenésre, egy-egy művészi és egyedi környezetben játszható különleges sakkjátékra.

Szabolcs Péter alkotásáról Farkas Ferenc szobrászművész adott szakvéleményt:

A Szabolcs Péter szobrászművész által bemutatott plasztika egy pad mellett ülő, illetve egy álló alakot jelenít meg sakkozás közben. A figurák elmélyültségét visszafogott gesztusokkal, összefogott, ugyanakkor részletgazdag plasztikai eszközökkel, portrészzerűen ábrázolja.

A csoport alakjainak hatásos formai ellentéte az egyszerű geometriájú asztal és a padok.

Ötletes az ülőalkalmatosság és a padok meghosszabbítása, melynek segítségével helyet kínálja, játékra invitálja nézőit az iker sakktáblánál.

A szobor az emberközelbe hozott, szerethető szobrok tendenciáját követi, megadva a lehetőséget arra, hogy egy zsánerjelenet élő résztvevői lehessünk.
A szobrot a fentiek alapján megvalósításra, kivitelezésre javaslom.

Mindkettő szobor vonatkozásában a következő jogszabályok figyelembevétele szükséges:

A Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 8. pontja szerint közterület elnevezése, köztéri szobor, műalkotás állítása a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.

A helyi önkormányzatok és szerveik ,a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1) bekezdése szerint művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselőtestülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselőtestülete dönt, és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról. A (2) bekezdés szerint a döntéshez a műalkotás művészi értékre vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága 39/2016. számú határozatával egyhangúlag – 13 igen szavazattal – támogatta a határozati javaslatban megfogalmazottakat.

A Műszaki Bizottság 42/2016. számú határozatával az elhelyezést egyhangúlag – 13 igen szavazat – támogatta.

A Gazdasági Bizottság az előterjesztést 50/2016. számú határozatával 10 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

Határozati javaslat:

1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése Farkas Ferenc szobrászművész „Fiatalok” nevű alkotását a Deák téren kívánja elhelyezni.

A közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a szobor elhelyezéséről és ünnepélyes felavatásáról Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2016. évi költségvetési rendeletében jóváhagyott előirányzat terhére.

Határidő: 2016. június 30.
Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

2. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése Szabolcs Péter szobrászművész „Sakkozók” nevű alkotását a Dísz téren kívánja elhelyezni.

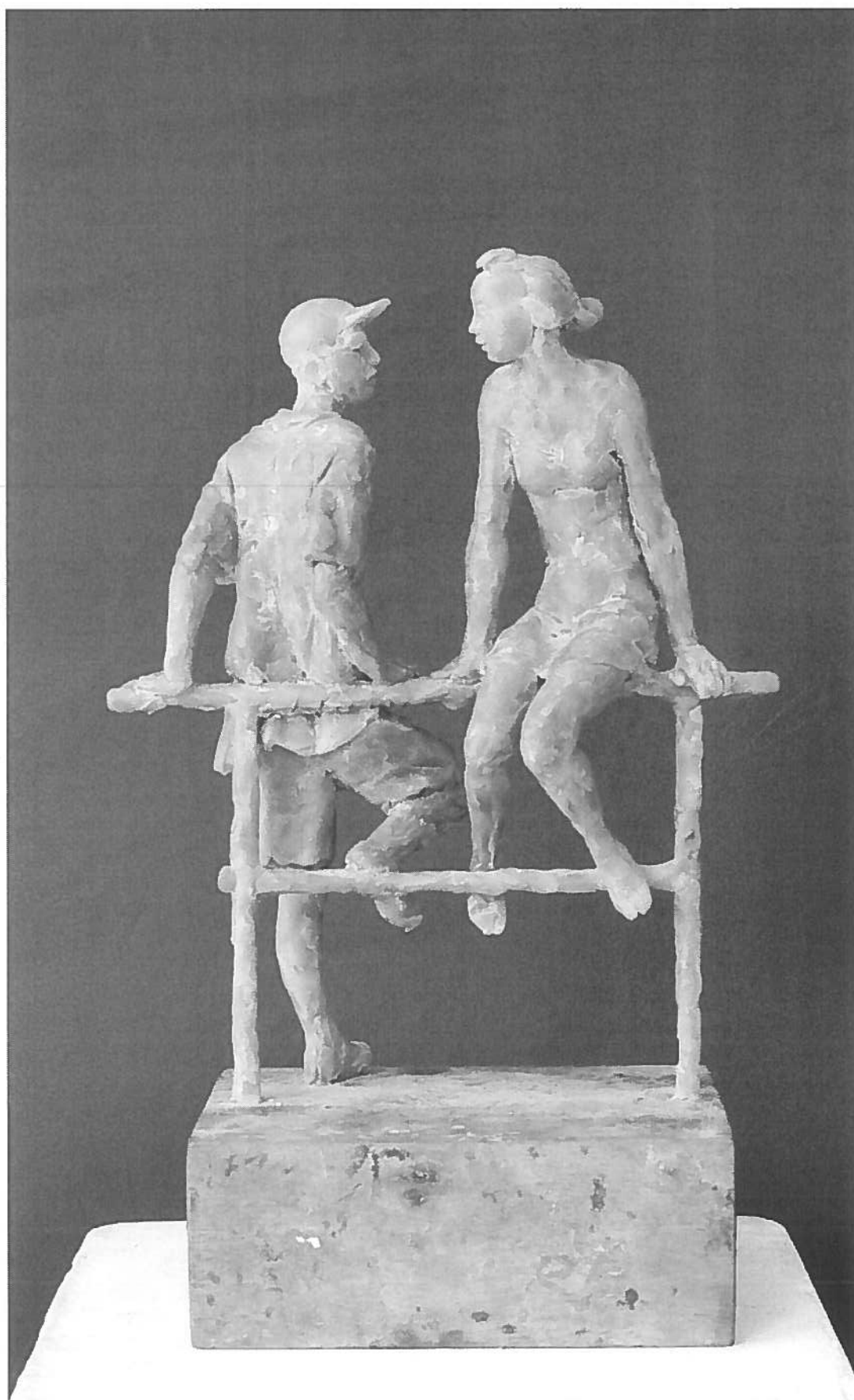
A közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a szobor elhelyezéséről és ünnepélyes felavatásáról Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2016. évi költségvetési rendeletében jóváhagyott előirányzat terhére.

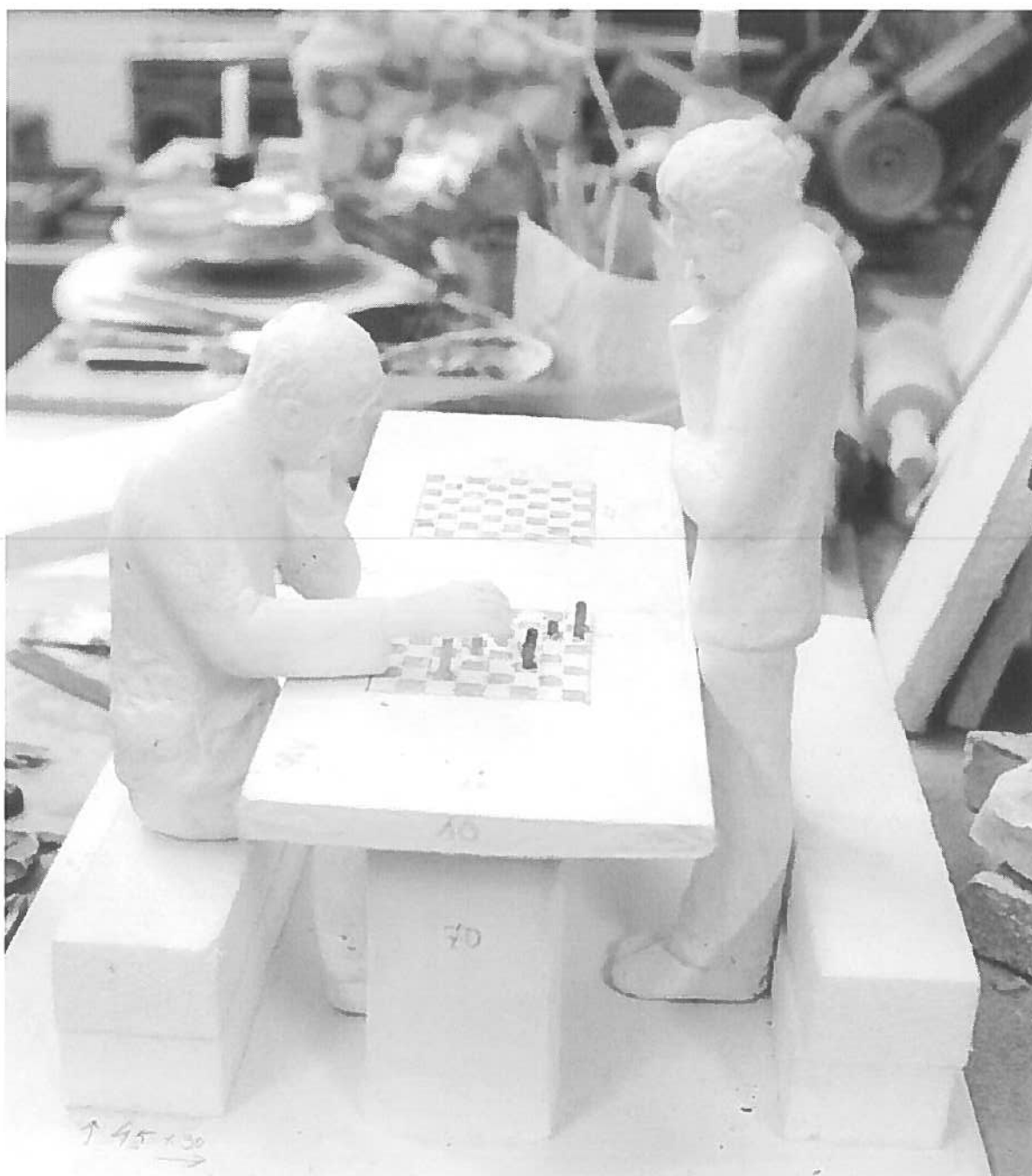
Határidő: 2016. május 15.
Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

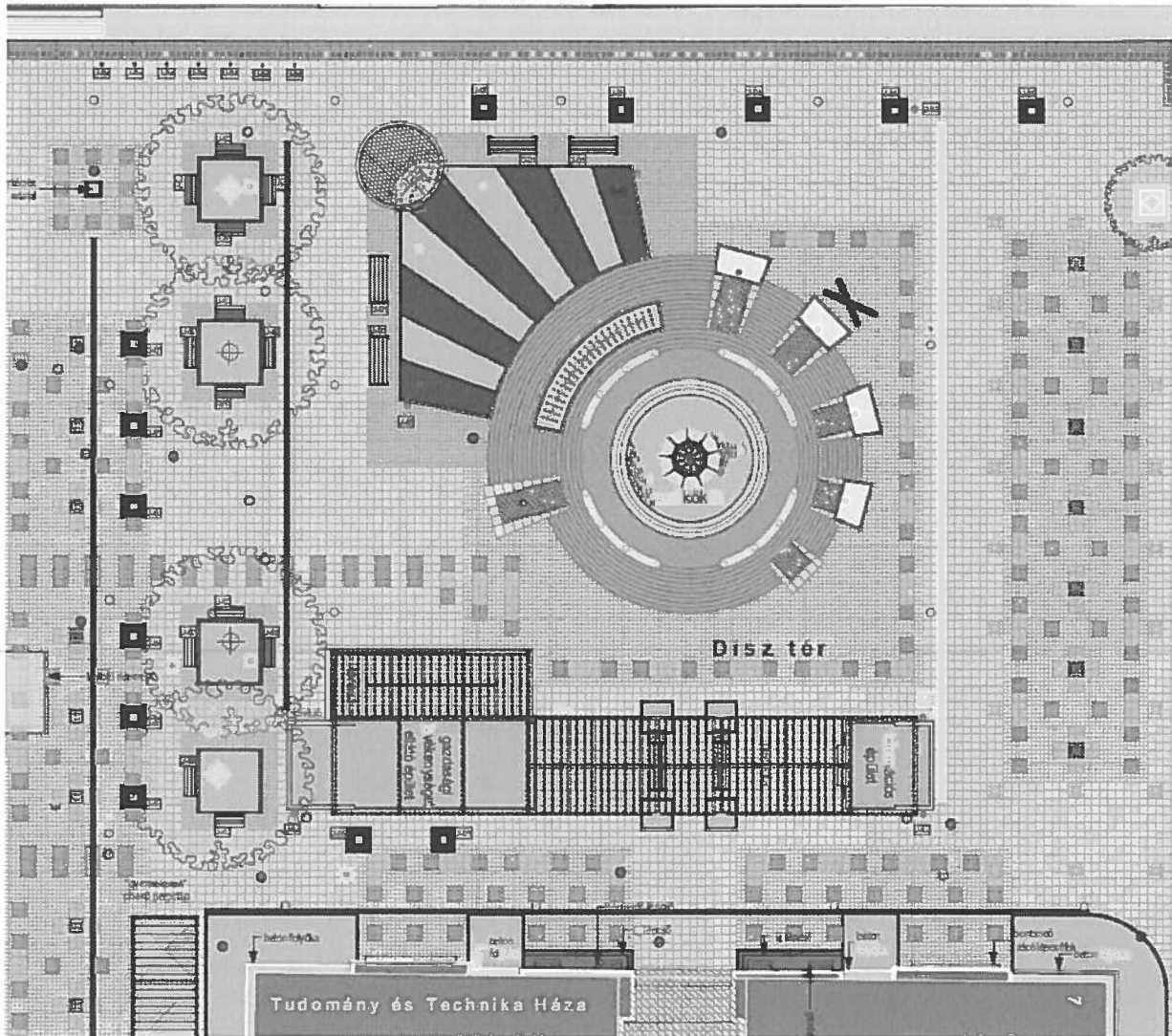
Zalaegerszeg, 2016. április 7.

Balaicz Zoltán
polgármester

Szakvélemény

A zalaegerszegi Dísz térre tervezett „Sakkozók” szoborcsoport bemutatott tervének véleményezése.

A Szabolcs Péter szobrászművész által bemutatott plasztika egy pad mellett ülő illetve egy álló alakot jelenít meg sakkozás közben. A figurák elmélyültségét visszafogott gesztusokkal, összefogott, ugyanakkor részletgazdag plasztikai eszközökkel, portrészertően ábrázolja.

A csoport alakjainak hatásos formai ellentéte az egyszerű geometriájú asztal és a padok. Ötletes az ülőalkalmatosság és az asztal meghosszabbítása, melynek segítségével helytel kínálja, játékra invitálja nézőit az iker sakkasztalánál.

A szobor az emberközelbe hozott, szerethető szobrok tendenciáját követi, megadva a lehetőséget arra, hogy egy zsánerjelenet élő résztvevői lehessünk.

A szobrot a fentiek alapján megvalósításra, kivitelezésre javaslom.

Bocfölde, 2016. március 30.

Farkas Ferenc
szobrászművész